

fair

DGB

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

Zaštiti se znanjem!

Sve što morate znati za
uspješan rad u Njemačkoj.

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Impresum

Izdavač:

DGB-Bundesvorstand

(Savezno Predsjedništvo Saveza sindikata Njemačke)

Henriette-Herz-Platz 2

10178 Berlin

Autorica: Doritt Komitowski

Redakcija: Dominique John, Volker Roßocha,

Michael Wahl, Ivana Drmic

Prijevod: Monika Lovrić

Odgovornost u smislu Zakona o medijima:

Annelie Buntенbach

Slaganje/grafika:

·zersetzer. |||| ||| freie grafik | www.zersetzer.com

Berlin, u rujnu 2016

Brošura je nastala zajedničkim radom sljedećih kooperacijskih partnera:

- DGB** Savez njemačkih sindikata
(Krovni savez osam vodećih
sindikata u Njemačkoj)
www.dgb.de
- FES** Friedrich Ebert Stiftung
Zagreb
www.fes.hr
- KWKD** Kroatische Weltkongress in Deutschland e.V.
(Hrvatski svjetski kongres u Njemačkoj)
<http://www.kwkd.org/hr>

Ova je brošura također dostupna za radnice i radnike iz zemalja arapskog govornog područja, Bugarske, Grčke, Poljske, Rumunjske, Mađarske i Španjolske pod naslovima:

Знанието е защита!

Η γνώση προστατεύει!

Wiedza chroni!

Ești informat, ești protejat!

A tudás biztosság!

¡Informarse es protegerse!

Na kraju brošure pronaći ćete adrese partnera koji su surađivali u njezinoj izradi kao i nekih drugih organizacija i ustanova koje vam mogu biti od koristi.

Dobro došli!

Od 1. srpnja 2015. za građanke i građane Republike Hrvatske u većini zemalja Europske unije na snazi je potpuna sloboda kretanja, a Njemačka je jedna od njih. Dakle imate mogućnost i pravo zaposliti se u Njemačkoj, kod nekog poslodavca po vašem izboru, bez ograničenja. To je dobra odluka njemačke Vlade koju mi, Savez sindikata Njemačke (DGB) i njegovi udruženi sindikati, izričito pozdravljamo. Mnoge građanke i mnogi građani Republike Hrvatske proteklih su godina iskoristili mogućnosti slobode kretanja unutar Europske unije kako bi radili u drugim zemljama, između ostaloga i u Njemačkoj. Znamo da se većina radnih odnosa odvija bez poteškoća. Međutim redovito čujemo za radne odnose u kojima radnice i radnici iz Hrvatske moraju raditi po neprihvatljivim uvjetima i u kojima ih se u znatnoj mjeri iskorištava. Kao njemački sindikati zalažemo se za kvalitetna radna mjesta svih radnika – kako onih koji već rade u Njemačkoj tako i onih koji ovamo dolaze. Ljudi koji po prvi put dolaze u Njemačku često nisu upoznati sa svojim pravima i mogućnostima. Mnogi raspolažu samo skromnim znanjem njemačkog jezika i ne znaju kome bi se mogli obratiti

kada im se na tržištu rada dogode poteškoće. Ako se planirate zaposliti u Njemačkoj ova vam brošura može dati prve informacije. Ona sadrži preporuke i smjernice kako se pripremiti, o čemu trebate voditi računa i kome se u Njemačkoj možete obratiti i zatražiti pomoć. Molimo vas, razmislite o tome ne bi li za vas imalo smisla učlaniti se u jedan od sindikata koji pripadaju Savezu sindikata Njemačke. Sindikat vas može zaštititi i pomoći vam ako na tržištu budete imali problema. Osim toga, mi se i kod njemačke Vlade zalažemo za propise kojima ćete biti kvalitetnije zaštićeni. Sindikati Saveza sindikata Njemačke podijeljeni su po granama odnosno djelatnostima. Koji bi sindikat za vas bio najbolji izbor saznat ćete u sindikalnim uredima ili savjetovalištima projekta „Pravedna mobilnost“ (Faire Mobilität) čije ćete podatke za kontakt pronaći u posljednjem dijelu ove brošure.

Annelie Buntenbach,

*Članica Rukovodeće Savezne uprave
Saveza sindikata Njemačke*

Uvod

Ova je brošura namijenjena osobama iz Hrvatske koje privremeno ili trajno žele raditi i živjeti u Njemačkoj. Tržišta rada u Europi liberalizirana su i globalizirana. Uz nove šanse i perspektive to je nažalost omogućilo i zlorabu i radno iskorištavanje mobilnih radnica i radnika. Iz iskustva savjetovališta i rada njemačkih i hrvatskih sindikata kao i nevladinih organizacija znamo:

Postoji sve više radnog iskorištavanja pa tako i hrvatskih radnica i radnika, i to ne samo u slabo plaćenom području nisko kvalificiranog i nekvalificiranog rada. Pretpostavke koje zlorabu radnica i radnika čine lakšom često su nedostatak znanja njemačkog jezika i radničkih prava, ali i nedostatak sindikalne organiziranosti mobilnih radnica i radnika. Ova brošura sadrži informacije koje će vam pomoći da u Njemačkoj pronađete radno mjesto u skladu sa zakonom, uz pravedne uvjete rada.

Sadržaj

I. Prije nego što otputujete.....	9
1. Opće informacije o njemačkom tržištu rada	9
2. Najbolje mogućnosti imate ako znate njemački jezi.....	10
3. Koje dokumente morate ponijeti sa sobom?.....	11
4. Tražite posao.....	13
5. Tražite posao preko posredničke agencije.....	15
6. Želite raditi kao sezonska radnica/sezonski radnik.....	18
7. Imate ponudu za rad u Njemačkoj.....	19
8. U Njemačku odlazite kao upućena radnica/upućeni radnik.....	21
9. Želite samostalno raditi	27

II. Kada stignete u Njemačku	28
1. Što morate prvo učiniti?	28
2. Rad u Njemačkoj.....	29
a. Radna dozvola.....	30
b. Ugovor o radu	30
c. Plaće.....	31
d. Radno vrijeme	35
e. Zdravstveno osiguranje	36
f. Nezgoda na radu i osiguranje od nezgode	37
e. Mirovinsko osiguranje.....	38
h. Godišnji odmor	39
i. Ako se razbolite.....	40
j. Otkaz.....	41
k. Probni rad.....	42
l. Samostalni rad (samozaposlenost).....	43
m. Priznavanje završenih struka i kvalifikacija	47
n. Oprez kod odredbe o vraćanju novca u ugovoru o radu	48
Važne adrese u Njemačkoj	49
Sindikati u Njemačkoj.....	57
Važne adrese u Hrvatskoj	59

→ → → I. PRIJE NEGO ŠTO OTPUTUJETE

1. Opće informacije o njemačkom tržištu rada

Svka državljanica i svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo otputovati i boraviti u Njemačkoj. Dakle, ne treba vam viza niti dozvola boravka.

Za boravak do **3 mjeseca** dostatna je važeća osobna iskaznica ili putovnica.

Ako ostajete duže od 3 mjeseca, pretpostavlja se da se zadržavate **u svrhu traženja posla**, kao **radnica/radnik** ili kao osoba koja obavlja **samostalnu djelatnost** u Njemačkoj.

Ako se u svrhu traženja posla želite zadržati duže od 6 mjeseci u Njemačkoj, morate dokazati

- da i dalje tražite posao, kao i
- da postoje osnovani izgledi da ćete posao dobiti.

Neovisno od navedenoga u Njemačkoj su na snazi pravni propisi o prijavi boravka: Ako boravite u Njemačkoj ili se uselite u stan, morate se **prijaviti** u roku od 7 dana.

Dodatne važne informacije potražite na web stranici njemačkog Veleposlanstva u Republici Hrvatskoj:

<http://www.zagreb.diplo.de>

(Rad, obrazovanje i studij u Njemačkoj)

Napomena: Načelno kao nezaposlena građanka/ nezaposleni građanin Unije, u Njemačkoj možete boraviti neograničeno ako raspoložete dostatnim sredstvima za egzistenciju i dostatnim pokrićem zdravstvenog osiguranja.

2. Najbolje mogućnosti imate ako znate njemački jezik!

Želite li u Njemačkoj raditi i živjeti, znanje njemačkog jezika od velikog je značaja. Morate biti u stanju sporazumjeti se s poslodavcem, kolegicama / kolegama, javnim službama i institucijama. Samo ako znate govoriti njemački, moći ćete pregovarati o svojim uvjetima rada i svojoj plaći i zaštititi se od zlorabe i radnog iskorištavanja!

Često poslodavci i nalogodavci traže da potpišete neke dokumente. To ne biste trebali učiniti ako ne razumijete što u njima piše!

U pravilu ćete kvalitetno radno mjesto naći samo ako govorite njemački.

Njemački jezik možete naučiti u Njemačkoj. Dobar standard učenja u pravilu nude jezični tečajevi njemačkih Pučkih veleučilišta (Volkshochschulen).

→ **Preporuka:** Pokušajte krenuti na tečaj njemačkog jezika u Hrvatskoj!

To je često povoljnije i bolje nego kasnije u Njemačkoj. Od samog će vam početka biti lakše zaštititi se od zlorabe i radnog iskorištavanja, a imat ćete i šansu za

bolje radno mjesto. Osim toga, lakše ćete doći do svih besplatnih pomoći koje nude savjetovališta.

Tečajeve njemačkog jezika nudi primjerice Goethe-Institut u Zagrebu (telefon: +385 1 6195000).

Ako u vašoj blizini nema Goethe-Instituta ili ako su vam tečajevi preskupi, informirajte se u vašem gradu ili vašoj općini postoje li alternative kao što su jezični instituti sveučilišta ili privatne škole stranih jezika.

3. Koje dokumente morate ponijeti sa sobom?

Sljedeći dokumenti su važni, trebali biste ih zatražiti još prije odlaska u Njemačku:

- **Putovnica ili osobna iskaznica**

Posjedovanje važeće iskaznice i prijava na službi za prijavu boravka dovoljna je za boravak u Njemačkoj.

- **Europska iskaznica zdravstvenog osiguranja:**

Iskaznicu ćete dobiti kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO).

Pitanja možete postaviti putem besplatnog broja telefona za obavezno osiguranje 0800 7979.

Također je moguće zatražiti Europsku iskaznicu zdravstvenog osiguranja preko internetskog portala <http://www.cezih.hr/EhicRequest/home.html> ili u podružnici.

Dodatne informacije potražite na internetskom portalu <http://www.hzzo.hr>

Na temelju zdravstvene iskaznice u bolnici ili liječničkoj ambulanti u Njemačkoj možete dobiti besplatnu liječničku uslugu. Imajte međutim na umu da iskaznica ne pokriva sve usluge već samo hitne slučajeve i medicinski potrebno liječenje koje se ne može odgoditi. Liječnici u ambulanti o tome mogu imati vrlo različita stajališta.

→ **Važno:** Kako biste dobili Europsku iskaznicu zdravstvenog osiguranja u Hrvatskoj morate imati redovno zdravstveno osiguranje. Ako u Hrvatskoj nemate zdravstveno osiguranje, provjerite imate li mogućnost naknadno zaključiti zdravstveno osiguranje, npr. na <http://www.hzzo.hr/> > Liječenje u inozemstvu > Vaša prava: Europska iskaznica zdravstvenog osiguranja (EHIC) i europsko/nacionalno zakonodavstvo

- **vozačka dozvola**
- **rodni list**
- **svjedodžba o završenoj školskoj spremi**
- **svjedodžba o završenom strukovnom** obrazovanju ili dokazi o kvalifikacijama s pregledom odrađenih sati teorije i prakse.
- **završna svjedodžba sveučilišta**, primjerice diploma, prvostupnik, drugostupnik itd. kao i pregled studiranih predmeta i broj nastavnih sati

Dokumenti su potrebni kako biste u Njemačkoj eventualno dokazali i zatražili priznavanje razdoblja osiguranja,

obrazovanja ili kvalifikacije. Tako ćete imati mogućnost pronaći posao u svojoj struci.

Vaši dokumenti moraju biti prevedeni na njemački te ovjereni takozvanom Apostilleom u Hrvatskoj kako bi se dokumenti mogli upotrijebiti u inozemstvu. Najbolje je da se informirate u ustanovi koja izdaje dotičnu ispravu tko je zadužen za nadovjeru (Apostille).

4. Tražite posao

Tražiti posao možete već u Hrvatskoj preko EURES-a, mreže koja povezuje javne zavode za zapošljavanje svih država članica Europske unije. Informirajte se u vašem Zavodu za zapošljavanje u Hrvatskoj o slobodnim radnim mjestima u Njemačkoj. Pitajte nadležnu savjetnicu ili nadležnog savjetnika za EURES ili konzultirajte internetske stranice s ponudama radnih mjesta u cijeloj Europi:

ec.europa.eu/eures

No za traženje radnog mjesta možete i otputovati u Njemačku. Najbolje je odmah sa sobom ponijeti dokumente koji su navedeni u prethodnom poglavlju.

- **Važno:** Moguće je da u Njemačkoj nećete odmah naći posao. Trebali biste znati gdje u Njemačkoj možete stanovati i kod sebe imati dovoljno novaca kako biste duže vrijeme mogli živjeti u Njemačkoj dok ne nađete posao.

Ako ste se prijavili kao nezaposlena osoba na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje (HZZ) i primete novčanu naknadu

za nezaposlost, imate mogućnost određeno vrijeme primati vašu naknadu u Njemačkoj. Za to morate:

- u Hrvatskoj biti prijavljeni najmanje 4 tjedna na HZZ-u kao nezaposlena osoba,- kod HZZ-a podnijeti zahtjev na obrascu U2 (bivši E 303) i
- najkasnije u roku 7 dana nakon vašeg odlaska iz Hrvatske prijaviti se nadležnoj Agenciji za rad (Arbeitsagentur) u Njemačkoj te predočiti obrazac U2. Dužni ste stajati na raspolaganju njemačkom tržištu rada za prihvaćanje zaposlenja.

Ako su ispunjeni navedeni uvjeti, HZZ će isplatiti vašu novčanu naknadu za 3 mjeseca od datuma odlaska iz Hrvatske na vaš bankovni račun u Hrvatskoj. U određenim slučajevima trajanje isplate se može produžiti na najduže 6 mjeseci.

- **Pažnja!** Mnogi tražitelji posla gube svoje pravo na novčanu naknadu jer nisu upoznati s navedenim pravilima i napuštaju Hrvatsku, a da se nisu prijavili kao nezaposlena osoba ili se u Njemačkoj prekasno prijave nadležnoj Agenciji za rad (Arbeitsagentur). Prije vašeg odlaska iz Hrvatske informirajte se o vašim pravima u Zavodu za zapošljavanje!

Ako se u svrhu traženja posla u Njemačkoj želite zadržati duže od 6 mjeseci, morate biti u stanju dokazati

- da i dalje tražite posao kao i
- da postoje opravdani izgledi da ćete posao dobiti.

Čuvajte stoga molbe i tekstove natječaja za radno mjesto na koje ste se prijavljivali ili se želite prijaviti kako biste eventualno mogli dokazati da ozbiljno tražite posao. Čuvajte također i odgovore dobivene od poslodavaca!

5. Tražite posao preko posredničke agencije

Možete već iz Hrvatske tražiti radno mjesto u Njemačkoj, primjerice preko posredničke agencije.

→ **Oprez od moguće prijevare!**

Neozbiljne agencije odnosno posredničke tvrtke također nude poslove u Njemačkoj. Obećavaju zaposlenje u skladu sa zakonom, dobru plaću kao i smještaj, a za svoje usluge i ishođenje svih potrebnih dokumenata traže novac.

Realnost nerijetko izgleda drugačije:

Moguće je da će vas dovesti u Njemačku, smjestiti vas u lošem zajedničkom smještaju ili pak jeftinom pansionu. Morate raditi 10 do 12 sati dnevno te možda nećete dobivati plaću nego samo niske akontacijske iznose. Na kraju ćete saznati da nemate radne dokumente i da je na vaše ime prijavljen obrt te da stoga sada imate porezne dugove prema poreznoj upravi.

Teško je reći je li neka posrednička agencija ozbiljna ili nije. Na neozbiljne posrednike upućuje sljedeće:

- Posrednička tvrtka nije upisana u Registar poslovnih

subjekata pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

Na internetskoj stranici Registra pronaći ćete popis tvrtki:

www.biznet.hr > Registar poslovnih subjekata

- Posrednik traži novac unaprijed.
Ne morate platiti taj iznos! Često se navodi kako se radi o pristojbi za njemačke državne službe. To nije točno! Hrvatske posredničke agencije u načelu nemaju pravo tražiti posredničku naknadu od radnica i radnika. Dopušteno je samo obračunati troškove dolaska i odlaska, izrade vize, liječničke preglede ili prijevod dokumentacije, ako je posrednička firma organizirala te usluge.
- Posrednik izjavljuje da za ishođenje potrebnih dokumenata imate dugovanje prema njemu.
- Nemate pravo (nije vam omogućeno) osobno stupiti u kontakt s poslodavcem. Ne posjedujete adresu ni puno ime ili broj telefona poslodavca.
- Nemate ugovor o radu ni točnu informaciju o vrsti posla koji trebate obavljati.
- Nemate informaciju o smještaju i prehrani.

Ako vaša posrednička tvrtka nije upisana u Registar poslovnih subjekata, to biste trebali prijaviti Inspektoratu rada te biste trebali zatražiti provjeru radi li se o ozbiljnoj agenciji: <https://gov.hr/> > Moja uprava > Rad > Radni Odnos > Prijava Inspektoratu rada

Besplatni telefon: **0800 49 49**

Dodatne informacije potražite kod Ministarstva rada i mirovinskog sustava na www.mrms.hr > O MRMS > Inspektorat rada

Njemačke posredničke agencije također su aktivne u Hrvatskoj. Za njih jednim dijelom vrijede druga pravila. Tako one mogu od radnika tražiti naknadu za svoje posredovanje, ali ne smiju tražiti predujam (prethodnu uplatu).

Osim toga u Njemačkoj nije na snazi obaveza registriranja posredničkih agencija. U Njemačkoj se možete informirati u Centrali za posredovanje osoblja iz inozemstva i stručnjaka (ZAV – Zentrale Auslands- und Fachvermittlung).

6. Želite raditi kao sezonska radnica/ sezonski radnik

Sezonski rad dopušten je najduže u trajanju 6 mjeseci u kalendarskoj godini u sljedećim granama odnosno djelatnostima:

poljoprivreda i šumarstvo, hotelijerstvo i ugostiteljstvo, prerada voća i povrća, pilane.

Možete tražiti sezonsko radno mjesto preko EURES-a ili Centrale za posredovanje osoblja iz inozemstva i stručnjaka (ZAV):

Prije odlaska svakako biste trebali saznati hoćete li imati organizirani smještaj. Ako da, koliko morate za njega platiti.

U Njemačkoj imate pravo primiti dječji doplatak (Kindergeld). To vrijedi i kada djeca ne žive s vama u Njemačkoj. Ako vi primete ili drugi roditelj prima dječji doplatak u Hrvatskoj taj će se iznos odbiti od njemačkog dječjeg doplatka. Informirajte se prije nego što napustite Hrvatsku i pribavite potrebne dokumente.

→ **Opres:** U sezonskom radu također postoje slučajevi zlorabe i radnog iskorištavanja! Poštujte sljedeća upozorenja:

- Mnogi posrednici zaključe ugovor o radu s poslodavcima u Njemačkoj ali ih ne prosljede sezonskim radnicima. Njemački poslodavac po zakonu je dužan dati pismeni ugovor o radu najkasnije mjesec dana nakon početka rada.
- Ugovor o radu morate pažljivo pročitati! Često je utvrđena satnica, no vaša će stvarna zarada pak ovisiti o vašem radu što je utvrđeno posebnim sporazumom (tzv. akordna plaća, prema učinku), ali to nije u svim slučajevima dopustivo. Sporazumom o akordu prije svega se ne smije utvrditi niža plaća od zakonske minimalne plaće!
Od 2015. godine za poljoprivredu i šumarstvo kao i za vrtlarstvo na snazi je opće obvezujuća minimalna plaća. Za 2016. godinu ta plaća iznosi za Istočnu Njemačku i Berlin 7,90 EUR, a za Zapadnu Njemačku 8,00 EUR.

Sljedeće, 2017. godine minimalna plaća će se u toj grani odnosno djelatnosti povisiti za čitavu Njemačku na 8,60 EUR te od 1. 11. 2017. na 9,10 EUR. Najbolje je obratiti se nadležnom sindikatu ili savjetovalištu te zatražiti savjetovanje.

- Redovito bilježite odrađene sate i evidentirajte svoj rad.
- Za slučaj da smještaj ne odgovara dogovoru, fotografirajte ga.

7. Imate ponudu za rad u Njemačkoj

Ako ste u Njemačkoj našli ponudu za rad, vrijedi sljedeće:

- Poslodavac vam mora dati informacije o radu, primjerice o kojoj se vrsti posla radi, koje je vaše radno vrijeme, kolika je plaća itd.
- Imate pravo na pismeni ugovor o radu. Potpisat ćete ga u Hrvatskoj prije odlaska ili najkasnije pri dolasku u Njemačku i dobit ćete primjerak ugovora o radu. Ne postoji obaveza poslodavca da se ugovor o radu prevede na hrvatski jezik. Ako ne razumijete dovoljno njemački jezik, potražite nekoga tko će vam ugovor prevesti i objasniti. **Nemojte potpisivati ništa što ne razumijete!**
- Morate razjasniti jeste li dužni osobno platiti trošak prijevoza do Njemačke.

- Morate saznati hoćete li u Njemačkoj dobiti smještaj i prehranu i tko će to platiti. Često radnici na kraju mjeseca saznaju kako je poslodavac velik dio zarađene plaće odbio za smještaj.

→ **Važno: Nije svaki odbitak zakonit!**

Postoje pravila koji iznos za koji smještaj i koju prehranu poslodavac ima pravo odbiti na kraju mjeseca:

http://www.lohn-info.de/sachbezugswerte_2016.html

Primjer: Materijalna nabavna vrijednost iznosi u Njemačkoj za godinu 2016:

- za besplatnu prehranu 236 EUR mjesečno. Vaš poslodavac dakle smije po danu odbiti najviše 7,87 EUR (= 236 EUR/30 dana) od vaše plaće.
- za besplatan smještaj 223 EUR mjesečno.

Ako više osoba živi u jednoj sobi, taj se iznos umanjuje:

- ako su dvije osobe u jednoj sobi, za 40 posto, tj. 223 EUR - 40 posto ($223/100 \times 40 = 89,20$ EUR) = 133,80 EUR
- ako su tri osobe u jednoj sobi, za 50 posto, tj. 223 EUR - 50 posto ($223/100 \times 50 = 111,50$ EUR) = 111,50 EUR
- ako su u jednoj sobi smještene više od tri zaposlene osobe, za 60 posto, tj. 223 EUR - 60 posto ($223/100 \times 60 = 133,80$ EUR) = 89,20 EUR

Ove se brojke mogu promijeniti, one su smjernice za vas da možete provjeriti odbija li vaš poslodavac previše od vaše plaće.

U zaračunavanju troškova postoji razlika između smještaja i stana. Za slučaj da vam poslodavac stavlja na raspolaganje zaseban stan, potrebno je uzeti u obzir odgovarajući prosjek najamnine.

No ni u ovom slučaju nije dopušteno zadržati proizvoljan iznos najamnine – informirajte se u savjetovalištu!

8. U Njemačku odlazite kao upućena radnica/upućeni radnik

Upućivanje znači da imate zaključen ugovor o radu s vašim poslodavcem u Hrvatskoj i da kod njega radite u Hrvatskoj, no da vas na određeno vrijeme upućuje u Njemačku, kako bi se izvršio određeni posao koji je on ugovorio s njemačkom tvrtkom.

S vašim poslodavcem u Hrvatskoj morate dogovoriti pojedinosti o radu u inozemstvu.

→ **Važno:** Vaš poslodavac u Hrvatskoj jest i ostaje čitavo vrijeme vaš poslodavac i dužan vam je isplaćivati plaću!

S vašim biste poslodavcem trebali, dodatno uz potpisivanje ugovora o radu, pismeno utvrditi sljedeće točke:

- ime i adresa poduzeća u Njemačkoj u kojem ćete raditi,
- tko je za vrijeme trajanja vašeg upućivanja osoba za kontakt u poduzeću koje vas prima?
- mjesto rada i trajanje rada,
- vrsta djelatnosti,
- naknada za rad: visina, dodaci, doplate, posebne naknade,
- radno vrijeme,
- godišnji odmor,
- kompenzacija dodatno nastalih troškova za putovanje, smještaj, preseljenje,
- nastavak radnog odnosa s istim poslodavcem nakon povratka iz inozemstva.

U Hrvatskoj je potrebno u mjesno nadležnoj podružnici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje zatražiti izdavanje **Potvrde A1**.

Potvrdu možete preuzeti na:

www.mirovinsko.hr > Tiskanice > „7.1a. Zahtjev za izdavanje potvrde A1 - izaslanje zaposlenih osoba u EU“

U pravilu će to obaviti vaš poslodavac. Potvrda A 1 dokazuje njemačkim tijelima da ste uredno upućeni na rad

u Njemačku. Potvrda se predočuje u slučaju kontrole. Potvrda A1 potvrđuje da se na Vaš radni odnos i dalje primjenjuje hrvatsko pravo te da vaš poslodavac u Hrvatskoj mjesečno plaća za vas doprinose za socijalno, mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Vaše mjesto rada je dakle samo privremeno u Njemačkoj. Vaš radni odnos u Hrvatskoj ostaje na snazi sa svim pravima i obavezama.

→ **Što morate znati:** Za vaš radni odnos i dalje vrijedi **hrvatsko radno** pravo.

Dodatno za vašu zaštitu na snazi su neki njemački pravni propisi koje vaš poslodavac mora poštovati i ne smije od njih odstupati na vašu štetu:

- **Minimalna plaća:** Poslodavac u Hrvatskoj vam u svakom slučaju mora isplatiti minimalnu plaću koja vrijedi u Njemačkoj. U Njemačkoj postoje dvije vrste minimalnih plaća, koje su od značaja za upućene radnike:

1. **Zakonska minimalna plaća** u visini od 8,50 EUR bruto po radnom satu.

2. **Minimalne plaće prema kolektivnim ugovorima.**

U nekim granama odnosno djelatnostima postoje minimalne plaće koje su često više od zakonske minimalne plaće. U te se grane ubrajaju primjerice građevinarstvo, čišćenje zgrada i njegovateljstvo. Informirajte se o aktualnim minimalnim plaćama koje su u Njemačkoj na snazi za određene grane! Više informacija potražite u poglavlju II.2.c.

- **Plaćanje**

- **Maksimalno radno vrijeme i minimalno vrijeme odmora:**

U Njemačkoj je zakonom propisano koliko sati dnevno i tjedno smijete najviše raditi.

Vaše radno vrijeme po radnom danu iznosi najviše 8 sati odnosno 48 sati po radnom tjednu. Radno se vrijeme smije samo onda produžiti na najviše 10 sati dnevno ako u prosjeku od 24 tjedna ili 6 mjeseci dnevno radno vrijeme ne prelazi prosječno 8 sati.

Morate se pridržavati dnevne stanke za odmor, a to je najmanje 30 minuta ako radno vrijeme iznosi više od 6 do maksimalno 9 sati odnosno 45 minuta ako radno vrijeme iznosi više od 9 sati.

→ **Važno:** Radnim vremenom smatra se svaki sat u kojem stojite poslodavcu na raspolaganju! U to spada primjerice i vrijeme dok čekate na radni materijal na gradilištu ili čekate odjavu iz hotela ili se pridržavate propisanog odmora na odmorištu.

U radno vrijeme spada i pripravnost, dakle vrijeme u kojem ste u blizini pripravi za rad, primjerice za njegu starijih i bolesnih osoba. Najbolje je informirati se u nekom savjetovalištu!

- **Minimalni godišnji odmor:** U Njemačkoj vrijedi minimalni godišnji odmor od 24 radna dana (ako je šestodnevni radni tjedan) ili 20 radnih dana (ako je petodnevni radni tjedan).

Vaš poslodavac u Hrvatskoj mora vam odobriti taj minimalni godišnji odmor!

- **Zakon o zaštiti majke:** Za vrijeme trudnoće zaštićeni ste od otkaza. Šest tjedana prije poroda odnosno osam tjedana nakon poroda na snazi je zabrana rada.
- **Zaštita na radu:** Primjerice obaveza nošenja kacige i osobne zaštitne opreme na gradilištima. Na snazi je između ostaloga Zakon o zaštiti na radu, Uredba o sigurnosti i zdravstvenoj zaštiti na gradilištima kao i Uredba o zaštiti rada djece.

Osim toga vrijede sljedeće posebnosti za upućene radnike:

- **Porez na dohodak:** Ako više od 183 dana privremeno radite u Njemačkoj, morate u Njemačkoj plaćati porez na dohodak. Vaš poslodavac mora vas prijaviti na mjesnoj ispostavi porezne uprave u Njemačkoj ili vi to morate učiniti sami.
- **I dalje ste zdravstveno osigurani u Hrvatskoj.**
 Od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) dobit ćete Europsku karticu zdravstvenog osiguranja. Na temelju zdravstvene iskaznice možete u Njemačkoj u bolnici ili liječničkoj ambulanti dobiti besplatnu liječničku uslugu. Imajte međutim na umu da iskaznica ne pokriva sve usluge već samo hitne slučajeve i medicinski potrebno liječenje koje se ne može odgoditi. Liječnici u ambulanti o tome mogu imati vrlo različita stajališta.
 U slučaju upućivanja radnika koje traje duže od 12 mjeseci, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdaje obrazac S 1 (bivši E 106). Taj ćete obrazac predložiti zdravstvenom osiguranju vašeg izbora u Njemačkoj te

ćete tako prenijeti svoje osiguranje za vrijeme svojeg boravka iz Hrvatske u Njemačku. Tako možete dobiti sve potrebne usluge u Njemačkoj.

Ako bi vaše upućivanje trajalo duže od 24 mjeseca, vaš poslodavac mora od 25. mjeseca uplaćivati doprinose za socijalno osiguranje u Njemačkoj. Ako je unaprijed jasno da ćete u Njemačku biti upućeni duže od 24 mjeseca, to je potrebno prijaviti njemačkom Zavodu za socijalno osiguranje (Sozialversicherungsanstalt), kako bi Zavod mogao provjeriti možete li u pojedinom slučaju iznimno ipak ostati socijalno osigurani u Hrvatskoj.

→ **Oprez:** Neki poslodavci će vam reći da je putno osiguranje dostatno. To nije točno.

→ **Oprez od moguće prijave!**

Neki poslodavci upućuju radnike u Njemačku premda nemaju pravo na to. To su prije svega tzv. firme koje imaju samo poštanski sandučić, dakle firme koje u Hrvatskoj imaju samo poštansku adresu, no tamo ne obnašaju značajne gospodarske djelatnosti. Takve firme u pravilu nisu ovlaštene upućivati radnice i radnike u Njemačku. Uvijek vodite računa o tome da vam se preda potvrda A1 te je uvijek imajte kod sebe. Ako imate dvojbe glede potvrde i firme koja vas je uputila u Njemačku kontaktirajte Inspektorat rada u Hrvatskoj preko sljedeće adrese:

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Inspektorat rada
Središnji ured

Petračićeva 4
10 000 Zagreb
tel. +3851 3696 486
fax. +3851 3696 499
E-pošta: prijave.sredisnjiured@mrms.hr
<https://gov.hr> > Moja uprava > Rad > Radni odnos >
Prijava Inspektoratu rada

9. Želite samostalno raditi

Ako u Njemačkoj želite samostalno raditi morate se dobro informirati o svim formalnostima koje su povezane sa samostalnom djelatnošću. Za neka se zanimanja osnivanje obrta dopušta samo ako možete predložiti diplomu o položenom majstorskom ispitu (npr. zidar, stolar, krovopokrivač, stručnjak za zaštitu od topline, hladnoće i buke, graditelj skela ili vodoinstalater). Majstorsku diplomu izdaje Hrvatska obrtnička komora u skladu s europskim direktivama. Ona mora biti prevedena na njemački jezik te zatim ovjerena takozvanom Apostilleom u Hrvatskoj kako bi se diploma mogla upotrijebiti u inozemstvu. Informirajte se Hrvatskoj obrtničkoj komori tko je zadužen za nadovjeru (Apostille).

Za prijavu obrta ne morate dokazati znanje njemačkog jezika. No bez poznavanja njemačkog jezika teško ćete biti u stanju voditi obrt u Njemačkoj. Ovdje također vrijedi: Znanje njemačkog jezika služi vašoj zaštiti! U pogledu ostalih posebnosti i problema vezanih za prijavu obrta u Njemačkoj konzultirajte točku 2.1.

→ → → II. KADA STIGNETE U NJEMAČKU

1. Što morate prvo učiniti?

- U prvom tjednu nakon vašeg dolaska trebali biste se prijaviti u uredu za prijavu građana vašeg mjesta boravka. Za to vam treba putovnica ili osobna iskaznica. Dobit ćete dokument (potvrdu o prijavi) kojim se potvrđuje vaša prijava. Taj dokument morate pažljivo čuvati, morat ćete ga predložiti svim tijelima kao i zdravstvenom osiguranju u Njemačkoj.
- **Važno:** U slučaju boravka u inozemstvu na određeno vrijeme duže od godina dana, a najduže pet godina, dužni se obavijestiti mjesnu ispostavu Ministarstva unutarnjih poslova u Hrvatskoj ili hrvatsko veleposlanstvo u Njemačkoj.
- Ako tražite posao, trebali biste se prijaviti na Agenciji za rad (Arbeitsagentur) u mjestu u kojem boravite.
- Ako ne govorite njemački, trebali biste se raspitati za tečaj njemačkoga jezika. Raspitajte se u savjetovalištu u mjestu vašeg boravka.
- Na zahtjev možete sudjelovati u integracijskom tečaju. Tečaj vas stoji 1,20 EUR po satu (tečaj se sastoji od ukupno 660 sati). Tečaj sufinancira Savezna uprava za migraciju i izbjeglice (BAMF). Zahtjev za sudjelovanje možete podnijeti izravno u BAMF-u – no ne postoji zakonski zajamčeno pravo na tečaj:

Telefon: **+49 911 943-6390**

www.bamf.de > Willkommen in Deutschland >
Deutsch lernen > Integrationskurse
(Dobro došli u Njemačku > Učiti njemački >
Integracijski tečajevi)

Ako primete socijalnu pomoć ili naknadu za nezaposlene osobe (Arbeitslosengeld II – Hartz IV), možete biti oslobođeni od plaćanja doprinosa. To morate zatražiti u Uredu za socijalni rad (Sozialamt) ili Zavodu za zapošljavanje (Jobcenter).

→ **Preporuka:** Postoje razne ustanove u kojima možete besplatno ili povoljno pohađati tečajeve njemačkog jezika. Raspitajte se u jednom od savjetovališta koja su navedena u prilogu.

2. Rad u Njemačkoj

Ovdje ćete pronaći korisne informacije koje su povezane s radom u Njemačkoj. Ako imate pitanja o vašem radnom odnosu trebali biste svakako kontaktirati savjetovalište u mjestu vašeg boravka i zatražiti savjetovanje. Samo ako ste upoznati s vašim pravima, moći ćete ih u svako doba i ostvariti!

Trebali biste razmisliti želite li postati član jednog od 8 sindikata Saveza sindikata Njemačke (DGB). Sindikati su u Njemačkoj podijeljeni po poslovnim granama odnosno djelatnostima. Koji je vaš sindikat, možete saznati od Saveza sindikata Njemačke ili se obratite jednom od

savjetovališta. Članarina u pravilu iznosi 1 posto vaše mjesečne bruto plaće. Ako ste nezaposleni, iznos će biti umanjen. Sindikati pomažu svojim članovima u mnogim pitanjima i pružaju nakon tromjesečnog članstva besplatnu sindikalnu pravnu zaštitu. Ta vam zaštita pomaže u pravnim sporovima povezanim s radnim životom. U slučaju drugih problema, primjerice sa socijalnim osiguranjem, pomoći će vam socijalna pravna zaštita – koja je za članove sindikata također besplatna. Ako ste članica / član nekog hrvatskog sindikata i to će vam pomoći u Njemačkoj. Ponesite svoju člansku iskaznicu ako se želite učlaniti u njemački sindikat.

a. Radna dozvola

Ako ste hrvatska građanka / hrvatski građanin, nije vam potrebna radna dozvola kako biste radili u Njemačkoj.

b. Ugovor o radu

Kao u Hrvatskoj tako ćete i u Njemačkoj, u pravilu na početku vašeg radnog odnosa, dobiti pisani ugovor o radu. Vaš je poslodavac po zakonu dužan uručiti vam ga najkasnije mjesec dana nakon početka rada. Ugovor o radu mora sadržavati sljedeće:

- ime i adresu poslodavca i radnice/radnika,
- početak i trajanje zaposlenja,
- vrsta djelatnosti i opis vaših zadaća,
- mjesto rada,
- visina plaće (u pravilu bruto plaća),

- radno vrijeme,
- godišnji odmor,
- rokovi raskidanja radnog odnosa,
- napomena o kolektivnim ugovorima ili ostalim sporazumima treba primijeniti na radni odnos.

c. Plaće

U Njemačkoj vrijedi načelo: Nema rada bez plaće!

- **Važno:** I bez radnih dokumenata i ugovora o radu poslodavac vam za obavljeni rad mora isplatiti plaću! Nemojte dopustiti da vas poslodavac prestraši ili prisili da radite bez plaće. Imate pravo na plaću za rad!

Plaća mora biti isplaćena najkasnije sredinom sljedećeg mjeseca i u pravilu se doznajuje na vaš bankovni račun. U svakoj banci možete otvoriti račun, za to vam treba kopija osobne iskaznice i potvrde o prijavi boravka u Njemačkoj. I za banku vrijedi:

Nemojte potpisivati ništa što ne razumijete!

Poslodavac vam mora svaki mjesec uručiti obračun plaće. Na tom obračunu piše koliko ste zaradili i koji iznosi poreza i osiguranja se odbijaju.

Porez na dohodak vaš poslodavac uplaćuje izravno poreznoj upravi.

- **Važno:** U Njemačkoj su na snazi minimalne plaće, tj. poslodavac ne smije ni u kojem slučaju isplatiti manje novaca od važeće minimalne plaće:

1. Postoji **zakonska minimalna plaća** u visini od 8,50 EUR bruto po radnom satu. Izuzeti od minimalne plaće su samo

- mlade osobe mlađe od 18 godina,
- praktikanti (smo neki),
- učenici u stručnoj izobrazbi i
- dugoročno nezaposlene osobe.

Dodatne informacije potražite na:

www.faire-mobilitaet.de/ > Informationen > Flyer > Gesetzlicher Mindestlohn in Deutschland (> Informacije > Flyer > Zakonska minimalna plaća u Njemačkoj)

2. U mnogim poslovnim granama na snazi je **minimalna plaća prema kolektivnom ugovoru** koja je viša od zakonske minimalne plaće. U te grane spadaju primjerice građevinarstvo, čišćenje zgrada i njegovateljstvo.

U nekim poslovnim granama postoje minimalne plaće prema kolektivnim ugovorima koje trenutno iznose manje od 8,50 EUR. Te grane su: poljoprivreda i šumarstvo, vrtlarstvo te tekstilna i odjevna industrija (Istočna Njemačka uključujući Berlin do kraja listopada 2016.).

Od 1. 1. 2017. u svim granama tarifna minimalna plaća prema kolektivnim ugovorima mora iznositi najmanje 8,50 EUR bruto po satu.

3. Osim toga, postoje minimalne plaće prema kolektivnim ugovorima koje vrijede samo za određene poslodavce i radnike.

Najbolje je raspitati se kod sindikata određene grane odnosno djelatnosti ili u savjetovalištu o tome koja minimalna plaća vrijedi za vas.

- **Pažnja:** Poslodavac isplatu plaće često uvjetuje određenom količinom rada koju treba ispuniti. To nije uvijek dopustivo, zatražite od nekog savjetovališta ili sindikata da provjere vaš ugovor o radu!

Primjer: Ako u nekom hotelu čistite sobe, poslodavac često određuje koliko soba u jednom satu morate očistiti. Poslodavac međutim ne smije isplatiti iznos niži od minimalne plaće. Uvijek zapisujte sate koje ste odradili i osigurajte dokaze za to! Poslodavac mora platiti svaki sat koji ste za njega odradili, neovisno o tome koliko ste soba očistili.

→ **Ako poslodavac ne plati:**

Poslodavac je dužan svaki mjesec isplatiti vašu plaću. Ako to ne učini, trebali biste poduzeti korake protiv njega. Zatražite od vašeg poslodavca pismeno da vam isplati vašu plaću. U dopisu navedite radne sate koji nisu plaćeni, ukupni iznos koji vam poslodavac duguje kao i vaš bankovni račun. Odredite rok od 2 tjedna za plaćanje. Ako primijetite da vaš poslodavac ne plaća pravovremeno, najbolje je da kontaktirate odmah vaš sindikat ili neko savjetovalište. Nemojte dopustiti da vas zavlači i uvijek

vodite evidenciju o radnim satima. Fotografirajte pomoću svojeg mobilnog uređaja ono što radite i radno mjesto. Prikupite što je moguće više informacija o vašem poslodavcu. Što više informacija i dokaza imate, to je veća vaša šansa da dobijete svoj novac.

U mnogim poslovnim granama (građevinarstvo, čišćenje zgrada, prehrambena industrija) često je vaš poslodavac sklopio ugovor s drugim nalogodavcem, s takozvanim glavnim nalogodavcem (npr. s hotelom, koji čisti tvrtka vašeg poslodavca). Prikupite informacije i dokaze i o tom glavnom nalogodavcu ili drugim podizvođačima. Ako vam poslodavac ne plati, u Njemačkoj možete tražiti plaću od glavnog nalogodavca ili od svakog poduzeća poslovnog lanca koje se nalazi iznad vašeg poslodavca.

→ **Pažnja:** Nemojte čekati predugo! Uvijek teku rokovi koji određuju koliko dugo imate pravo potraživati vašu plaću od poslodavca ili suda. Ako isteknu rokovi, nemate više mogućnost dobiti vašu plaću.

Rokovi su utvrđeni ugovorom o radu ili kolektivnim ugovorom koji se odnosi na vaš radni odnos. U ovom slučaju također vrijedi: obratite se vašem sindikatu ili savjetovaništu u mjestu vašeg boravka te zatražite savjetovanje. Rok za zakonsku minimalnu plaću iznosi tri godine, toliko dugo možete potraživati vašu plaću.

Ako duže od 2 mjeseca niste dobili plaću, mogli biste se udaljiti s radnog mjesta sve dok poslodavac ne isplati vašu plaću. No, obavezno morate pismeno obavijestiti vašeg

poslodavca da to činite zato što on nije isplatio plaću. Prije nego poduzmete ovu mjeru informirajte se kod sindikata ili savjetovališta.

d. Radno vrijeme

U Njemačkoj je zakonom propisano najduže dnevno i tjedno radno vrijeme. Prema tome, vaše dnevno radno vrijeme može trajati najduže 8 sati, a tjedno 48 sati.

Dnevno radno vrijeme se smije produžiti na najduže 10 sati samo ako unutar 24 tjedna ili 6 mjeseci dnevno radno vrijeme ne prelazi prosječno 8 sati.

- **Važno:** U građevinarstvu vrijedi opće obavezujući kolektivni ugovor koji određuje različito radno vrijeme za zimu i ljeto. U prosincu, siječnju, veljači i ožujku radno vrijeme iznosi 38 sati tjedno. Od travnja do studenog tjedno radno vrijeme iznosi 41 sat.

Poslodavac može narediti prekovremene sati i načelno ih mora platiti.

- **Važno:** Radnim vremenom se smatra svaki sat u kojem stojite poslodavcu na raspolaganju! U to spada primjerice i vrijeme dok čekate na radni materijal na gradilištu ili čekate odjavu iz hotel ili se pridržavate propisanog odmora na odmorištu. U radno vrijeme spada i pripravnost, dakle vrijeme u kojem ste u blizini pripravnici za rad, primjerice za njegu starijih i bolesnih osoba. Najbolje je informirati se u nekom savjetovalištu!

→ **Preporuka:** Zapisujte svaki dan svoje radne sate i vrijeme odmora i zatražite da vam evidenciju ovjeri vaš nadređeni ili neki drugi svjedok!

Ovdje možete preuzeti i otisnuti kalendar radnog vremena na njemačkom i hrvatskom jeziku:

www.buendnis-gegen-menschenhandel.de

> Worum geht es? > Das Bündnis > Infomaterial > Arbeitszeitkalender

e. Zdravstveno osiguranje

U načelu svoje zdravstveno osiguranje možete sami izabrati. Čim saznate tko će biti vaš poslodavac trebali biste zatražiti članstvo u nekom njemačkom zdravstvenom osiguranju. Još prije početka radnog odnosa vaš će vas poslodavac pitati u kojem zdravstvenom osiguranju imate zaključeno osiguranje te vas eventualno prijaviti u željenom osiguranju. Poštom će vam biti poslan vaš broj zdravstvenog osiguranja. S tim brojem možete odmah ići liječniku. Oko 4 tjedna nakon prijave bit će vam poslana zdravstvena iskaznica koju morate predložiti svaki put kada idete liječniku.

Neka zdravstvena osiguranja u Njemačkoj traže dokaz o razdoblju osiguranja u Hrvatskoj, koje se dokazuje predočavanjem elektronskog dokumenta SED 040 ili SED 041 (ili E 104). Kontaktirajte u tu svrhu svoj regionalni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

→ **Pažnja:** Ako se namjeravate vratiti u Hrvatsku morate se prije toga sami odjaviti s njemačkog zdravstvenog osiguranja i dokazati vaš povratak u Hrvatsku. Odjava sa zdravstvenog osiguranja od strane poslodavca nakon završetka vašeg radnog odnosa ne okončava vaše članstvo u njemačkom zdravstvenom osiguranju! Dok ne ispunite svoju obavezu odjavljivanja dužni ste u Njemačkoj sami plaćati mjesečne doprinose za zdravstveno osiguranje.

Osim toga potreban vam je obrazac E104 od vašeg njemačkog zdravstvenog osiguranja kako biste u Hrvatskoj ponovno mogli zaključiti zdravstveno osiguranje.

f. Nezgoda na radu i osiguranje od nezgode

Svi su radnici osigurani su preko njemačkog nositelja socijalnog osiguranja (Berufsgenossenschaft) od nezgode koja se može dogoditi za vrijeme rada, na putu prema radnom mjestu ili na putu od radnog mjesta.

Vaš vas poslodavac mora na početku rada prijaviti kod osiguravatelja od nezgode.

→ **Važno:** Ako se nakon nezgode na radu obratite liječniku morate u svakom slučaju napomenuti da se nezgoda i ozljeda dogodila na radnom mjestu.

→ **Pažnja:** Ako vam vaš poslodavac, nadređeni li predradnik savjetuje da u bolnici kažete da nije riječ o nezgodi na radu, vaš vas poslodavac vjerojatno

nije prijavio kod nositelja socijalnog osiguranja (Berufsgenossenschaft). Obratite se jednom od savjetovališta ili razgovarajte s vašim sindikatom i zatražite savjetovanje. Moguće je da se radi o prijevari!

Ako ne govorite dovoljno njemački, u bolnici zatražite nekoga tko govori vašim jezikom.

g. Mirovinsko osiguranje

Poslodavac vas prijavljuje na mirovinsko osiguranje. Dobit ćete broj socijalnog osiguranja koji morate pažljivo čuvati. Taj isti broj zadržavate i kada promijenite poslodavca.

Neki poslodavci osporavaju isplatu plaće navodeći argument da niste predočili broj socijalnog osiguranja. To je netočno! Poslodavac je dužan prijaviti vas na mirovinsko osiguranje. Ako on to ne učini, obratite se jednom od savjetovališta ili svom sindikatu.

Kada se vratite u Hrvatsku, morate ponijeti sa sobom dokumente njemačkog mirovinskog osiguranja te ih pažljivo čuvati kako biste ih mogli predočiti mirovinskom osiguranju u Hrvatskoj. To je važno jer se uplaćeni mirovinski doprinosi i radno vrijeme u Njemačkoj priznaju u Hrvatskoj.

Ako imate pitanja, možete se izravno obratiti Njemačkom mirovinskom osiguranju (Deutsche Rentenversicherung).

Besplatni telefon: **0800 1000 4800** (u Njemačkoj)

h. Godišnji odmor

Vaš je godišnji odmor reguliran ugovorom o radu. U njemu godišnji odmor ne smije biti određen u trajanju kraćem od zakonom reguliranog. Imate pravo na najmanje

- 20 dana godišnjeg odmora ako radite 5 dana u tjednu ili
- 24 dana godišnjeg odmora ako radite 6 dana u tjednu.

Vaš godišnji odmor morate zatražiti od poslodavca koji on može odobriti ili odbiti. Stoga je najbolje da odmor zatražite pisano i sačuvate kopiju zahtjeva.

Godišnji odmor se u pravilu mora iskoristiti unutar kalendarske godine. U određenim slučajevima moguć je prijenos na sljedeću godinu. Tada se preostali odmor mora iskoristiti do 31. 3. U tom slučaju morate eventualno do kraja godine pisano zatražiti da vam se neiskorišteni odmor prenese u sljedeću godinu. Ako to ne učinite, vaš bi odmor mogao propasti.

- **Važno:** Imate pravo na puni odmor ako u 2. polovici godine okončate radni odnos i ako ste bili zaposleni najmanje 6 mjeseci!

Primjer: Vaš radni odnos počinje 1. 1. 2016. kod poslodavca X. Dana 1. 8. 2016. vaš poslodavac ili vi okončavate radni odnos. Imate pravo na puni godišnji odmor ako ga prethodno niste koristili u toj godini.

Ako se radni odnos okonča, a vi još niste iskoristili godišnji odmor, poslodavac je dužan isplatiti vam naknadu za neiskorišteni godišnji odmor.

- **Pažnja:** I za ovo postoje rokovi! Često su ti rokovi vrlo kratki (npr. 3 mjeseca). Stupite brzo u kontakt s nekim od savjetovaništa ili sa svojim sindikatom kako biste se informirali!

i. Ako se razbolite

Ako ste radili kod nekog poslodavca duže od 4 tjedna, u slučaju bolesti do 6 tjedana dobit ćete punu plaću. Za to je potrebno da poslodavcu predate potvrdu vašeg liječnika o bolovanju.

- **Važno:** Dužni ste poslodavcu odmah prijaviti privremenu radnu nesposobnost i njeno očekivano trajanje. Ako radna nesposobnost traje duže od tri kalendarska dana, liječnička potvrda o bolovanju mora biti predočena poslodavcu najkasnije onog radnog dana koji slijedi nakon tri dana radne nesposobnosti. Poslodavac može međutim zatražiti predočenje potvrde o bolovanju i ranije, već od prvog dana bolovanja, a da pritom ne navede posebne razloge za to. **Pažnja: Imajte te rokove na umu, nepravodobno uručena potvrda o bolovanju može biti razlog za otkaz.**
- **Pažnja:** Morate hitno prijaviti svoju privremenu radnu nesposobnost ne samo poslodavcu već i zdravstvenom osiguranju. Dužni ste unutar tjedan dana od izdavanja potvrde o radnoj nesposobnosti istu predočiti vašem zdravstvenom osiguranju (najbolje preporučenom poštom).

Imajte ovaj rok na umu jer pravo na naknadu za bolovanje miruje dok se radna nesposobnost ne prijavi zdravstvenom osiguranju. Ako to ne učinite nećete primiti naknadu za bolovanje za proteklo razdoblje.

j. Otkaz

Radni odnos u pravilu se ne može odmah okončati. Pravilo je rok od 4 tjedna do 15.-og u mjesecu ili do kraja mjeseca. Ako je radni odnos postojao duže od 2 godine otkazni se rok produžuje. Za vrijeme probnog roka otkazni rok često iznosi 14 dana, no u određenom kolektivnom ugovoru može biti i kraći.

- **Važno:** Otkaz se mora provesti pisanim putem. Usmena izjava otkaza, uručivanje kopije ili otkaz putem e-pošte ili faksa nije valjan oblik otkazivanja radnog odnosa!

Poslodavac u otkazu ne mora navesti razloge za otkaz.

- **Važno:** Otkazivanje radnog odnosa za vrijeme bolovanja u Njemačkoj je načelno moguće.

Ženama se ne smije dati otkaz za vrijeme trudnoće i do isteka 4. mjeseca nakon poroda. Poslodavac međutim mora imati informaciju o trudnoći ili o tome biti obaviješten najkasnije unutar 14 dana nakon primitka otkaza.

Osobe s invaliditetom uživaju od 7. mjeseca radnog odnosa također posebnu zaštitu od otkaza.

Ako dobijete otkaz, a time niste zadovoljni možete ga osporavati. Možete zatražiti od suda da utvrdi je li otkaz valjan ili nije.

- **Važno:** Imate samo **3 tjedna** vremena od primitka otkaza podnijeti tužbu radnom sudu (Arbeitsgericht). Ako prođe ovaj rok, otkaz će biti valjan, neovisno o tome, je li sadržajno ispravan ili je pogrešan.
- **Preporuka:** Ako vam je poslodavac dao otkaz, što prije potražite savjetovanište ili vaš sindikat. Svaki radni sud ima službu koja prima pisane podneske. Tamo možete besplatno predati svoju tužbu na zapisnik. Ako ne govorite dovoljno dobro njemački, trebali biste povesti nekoga kao prevoditelja.

Možete se obratiti i nekoj odvjetnici ili nekom odjetniku. Ako nemate dovoljno novaca, imate pravo na pravnu pomoć. To znači da sud preuzima troškove odvjetnice/odvjetnika.

k. Probni rad

Može biti da vaš poslodavac od vas zatraži da nekoliko dana radite probno prije nego što odluči hoćete li dobiti ugovor o radu. To je uobičajeno i dopustivo, ali

- **Opres:** U načelu niste dužni raditi probno bez plaće! Čim prema nalogu poslodavca obavite djelatnosti koje spadaju u budući rad morate za njih biti i plaćeni.
- Probni rad ne smije trajati duže od tjedan dana.

I. Samostalni rad (samozaposlenost)

Želite li u Njemačkoj samostalno raditi trebali biste provjeriti morate li prijaviti obrt.

O točnom postupku možete se informirati na stranicama za osnivače obrta njemačkog Ministarstva gospodrstva: www.bmwi-wegweiser.de/start

Dodatni portal za osnivače sadrži informacije na engleskom jeziku: www.wir-gruenden-in-deutschland.de

Molimo vas imajte na umu važne posebnosti:

• **Prijava obrta:**

Obrt morate prijaviti u nadležnoj obrtničkoj upravi (Gewerbeamt) u svom mjestu stanovanja. Morate predložiti potvrdu o prijavi boravišta/prebivališta i popuniti obrazac u kojem navodite podatke o djelatnosti i obrtu te taj obrazac morate potpisati. Pristojba je različita od grada do grada te iznosi između 15 i 65 EUR.

Za ovo također vrijedi: Nemojte potpisivati ništa, što ne razumijete!

Nekada poslodavci ili posrednici navode da vam na potpis daju dokumente o radu, no u stvarnosti potpisujete da želite otvoriti obrt i raditi u njemu.

• **Porezni broj:**

Kako biste vodili obrt, potreban vam je porezni broj. Porezni broj dobit ćete od porezne uprave. Obrtnička uprava će prijavu obrta automatski prijaviti poreznoj upravi. Porezna uprava šalje obrasce uz zahtjev za dodjelu poreznog broja poštom na adresu koju ste naveli obrtničkoj upravi. Trebali biste uvijek biti sigurni da će pošta stići do vas. Ako vaše ime

nije napisano na poštanskom sandučiću pisma se u pravilu šalju natrag poreznoj upravi, a vi nećete dobiti porezni broj. Porezna uprava šalje u nekim gradovima i dodatne upitnike u kojima traži dodatne informacije o obrtu.

U pravilu čekate 4 tjedna do 6 tjedana dok ne dobijete porezni broj. Stoga je bolje odmah se osobno prijaviti u poreznoj upravi i preuzeti dokumentaciju za porezni broj.

→ **Oprez od moguće prijevare:** Sve se češće pojavljuju ponude da će vam se za 100-200 EUR »pribaviti« porezni broj. To je neozbiljno i nezakonito. Porezni broj možete osobno zatražiti i dobiti besplatno.

• **Fakture (računi):**

Za svaki obavljeni posao dužni ste ispostaviti fakturu (račun) koja mora sadržavati sljedeće podatke:

- adresa obrta i poslodavca,
- porezni broj,
- broj računa,
- vrsta djelatnosti/naloga,
- obračun iznosa,
- 19 % poreza na dodanu vrijednost (PDV), odnosno napomenu da je vaš obrt kao mali poduzetnik oslobođen od PDV-a. To je slučaj ako tijekom godine ne ostvarite prihode više od 17.500 EUR.

Na fakturama čiji iznos ne prelazi 150 EUR, porezni broj se ne mora navoditi.

- **Porezna prijava:**

Kao samostalni djelatnik dužni ste voditi knjige o svim prihodima i rashodima. Svake godine morate podnijeti poreznu prijavu poreznoj upravi i to neovisno od toga jeste li ostvarili dobit. Ako ne predate poreznu prijavu porezna će uprava procijeniti vaše prihode i vašu dobit. To bi za vas moglo biti vrlo skupo.

- **Zdravstveno osiguranje:**

U Njemačkoj načelno postoji obaveza zaključivanja zdravstvenog osiguranja. Ako ste se preselili u Njemačku, tu obavezu više ne ispunjate Europskim zdravstvenim osiguranjem (pokriva kraće radne boravke), već se morate redovno osigurati u Njemačkoj.

Možete birati između prijave kod

privatnog zdravstvenog osiguranja ili zakonskog zdravstvenog osiguranja, s tim da je potonje u pravilu povoljnije za vas.

Za primitak u zakonsko zdravstveno osiguranje morate biti zdravstveno osigurani u Hrvatskoj te od Zavoda za zdravstveno osiguranje zatražiti potvrdu o vremenu osiguranja – obrazac SED 040 ili SED 041 (bivši E104).

Taj ćete obrazac predložiti zdravstvenom osiguranju koje ste odabrali i podnijeti zahtjev za primitak u zakonsko zdravstveno osiguranje.

→ **Važno:** To je moguće samo ako ste u Hrvatskoj redovno osigurani.

→ **Pažnja:** Potvrdu o vremenu osiguranja u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje dužni ste predložiti najkasnije 3 mjeseca nakon svoje prijave u

Njemačkoj. Nakon toga zdravstveno osiguranje ima pravo odbiti vaše dobrovoljno članstvo.

Doprinos za osiguranje mjesečno iznosi oko 155 EUR ako nemate prihode ili ako imate niske prihode. Uobičajeni iznos za samozaposlene osobe iznosi u pravilu 300 EUR. Ako primete socijalnu pomoć ili naknadu kao nezaposlena osoba (Arbeitslosengeld II – Hartz IV), te će troškove preuzeti Ured za socijalni rad (Sozialamt) ili Zavod za zapošljavanje (Jobcenter).

Složenija je situacija ako u Hrvatskoj niste osigurani u okviru zakonskog zdravstvenog osiguranja. U tom slučaju možete zaključiti samo privatno zdravstveno osiguranje. U praksi se često javljaju problemi jer nisu sva zdravstvena osiguranja spremna prihvatiti mobilne radnike. Načelno su privatni osiguravatelji dužni osigurati vas. Ako to odbiju, trebali biste se obratiti savjetovalištu i pojasniti svoj slučaj.

• **Fiktivna samozaposlenost:**

Ako imate obrtnicu to još ne znači da automatski radite kao samozaposlena osoba u Njemačkoj. Odlučujuće je radite li doista realno samostalno. Realna samostalnost je posrijedi ako primjerice:

- Sami možete odlučiti kada i kako želite raditi i kada nitko (npr. predradnik, nadzornik itd.) ne kontrolira ni vas ni vaš rad na samom mjestu rad.
- Koristite vlastite radne materijale.
- Imate više od jednog nalogodavca.

- Ne obračunavate rad prema radnim jedicama, isporukama, objektima niti po satima.

Ako tijela vlasti utvrde da radite kao fiktivna samozaposlena osoba, naknadno ćete biti klasificirani kao radnica / radnik. Nalogodavac će u tom slučaju morati za vas unatrag platiti sve doprinose za socijalno osiguranje i porez na dohodak. Eventualno ćete također morati nadoplatiti vaš udio u doprinosima za socijalno osiguranje, no najviše za posljednja 3 mjeseca.

Može se također dogoditi da vas vlasti kazne novčanom kaznom zbog prekršaja. Vašem nalogodavcu prijeti jako visoka novčana kazna u iznosu do 500.000 EUR.

Ako imate sumnju da ste zaposleni kao fiktivna samozaposlena osoba ili ako niste sigurni, trebali biste se obratiti savjetovalištu! U mnogim poreznim i obrtničkim upravama naći ćete informacije o fiktivnoj samozaposlenosti.

m. Priznavanje završenih struka i kvalifikacija

Ako ste u Hrvatskoj završili neku struku u trajanju dužem od 2 godine ili ste stekli druge kvalifikacije, trebali biste provjeriti mogu li one biti priznate u Njemačkoj. Informirajte se u savjetovalištim svog mjesta boravka koje su službe za vas nadležne. Ako se vaše obrazovanje ili kvalifikacija prizna u Njemačkoj, imat ćete bolje šanse na tržištu rada. Pregled o postupku priznavanja kvalifikacija i stručnih sprema stečenih u inozemstvu potražite ovdje:

n. **Opres kod odredbe o vraćanju novca u ugovoru o radu!**

Njemačka poduzeća sve više u inozemstvu, pa tako i u Hrvatskoj, traže stručne njegovatelje za rad u Njemačkoj. Pritom se pojavljuje sve više ponuda u kojima se stručnim njegovateljima jamči besplatan tečaj njemačkog jezika, radno mjesto u ustanovi za njegu osoba kao i stan. Nakon dolaska u Njemačku traži se da potpišete dvojezični ugovor o radu (i eventualno ugovor o stručnom usavršavanju).

- **Pažnja:** Ugovorna dokumentacija često sadrži odredbu o vraćanju novca kojom poduzeće od njegovatelja traži povrat troškova za jezično obrazovanje i ostalu edukaciju, ako prije roka određenog u ugovoru o radu želi napustiti poduzeće. To u praksi uzrokuje probleme ako njegovatelj primjerice zbog loših uvjeta rada ili boljih radnih ponuda otkáže ugovor prije isteka roka. Zahtjev za vraćanje novca može brzo dosegnuti iznose od nekoliko tisuća eura. **Takvu bi odredbu trebao provjeriti odvjetnik jer ona nije u svim slučajevima zakonita.**

Ako vam je predložen sličan ugovor ili ako ste ga potpisali, obratite se nekom od savjetovališta!

Važne adrese u Njemačkoj

Telefon u akutnom hitnom slučaju

Policija: 110

Prva pomoć, vatrogasci: 112

Veleposlanstvo Republike Hrvatske

Ahornstraße 4

D-10787 Berlin-Schöneberg

Tel.: +49 (0) 30 - 21 91 55 14

E-pošta: berlin@mvep.hr

Regionalna predstavništva hrvatskog veleposlanstva

Generalni konzulat Republike Hrvatske, Düsseldorf

Carlsplatz14-15, 40213 Düsseldorf

Tel.: +49 (0) 211 - 33 68 062

E-pošta: gkrh.dusseldorf@mvep.hr

Generalni konzulat Republike Hrvatske, Frankfurt (a.M.)

Am Weingarten 25, 60487 Frankfurt am Main

Tel.: +49 (0) 69 - 707 100 5

E-pošta: crocons.frankfurt@mvep.hr

Generalni konzulat Republike Hrvatske, Hamburg

Hermannstraße 16, 20095 Hamburg

Tel.: +49 (0) 40 - 311 317; +49 (0) 40 - 31 73 933

E-pošta: hamburg@mvep.hr

Generalni konzulat Republike Hrvatske, München

Oberföhringer Straße 6, 81679 München

Tel.: +49 (0) 89 90 90 165 - 0

E-pošta: gkrh.muenchen@mvep.hr

Generalni konzulat Republike Hrvatske, Stuttgart

Liebenzeller Straße 5, 70372 Stuttgart

Tel.: +49 (0) 711 - 9557-10; +49 (0) 711 - 9557-135

E-pošta: gkrhst@mvep.hr

Generalni konzulat Republike Hrvatske, Dresden

Leubnitzer Str. 30, 01069 Dresden

Tel.: +49 (0) 351 - 41 74 66 67

E-pošta: konzulat@honorarkonsulat-kroatien.de

Sindikati i druga savjetovišta za mobilne radnice/radnike:

U raznim gradskim središtima postoje savjetovišta koja usko surađuju sa sindikatima. Ovdje se možete informirati o radno-pravnim i socijalno-pravnim pitanjima.

To je moguće učiniti telefonom i e-poštom ili im se možete izravno obratiti. Ovdje će vas besplatno i po želji anonimno savjetovati.

Ova ponuda vrijedi i onda kada niste član sindikata.

Berlin

Beratungsbüro für entsandte Beschäftigte

Savjetovište za radnike upućene na rad u inozemstvo

DGB-Haus, Keithstraße 1-3, 10787 Berlin

3. kat, soba 315/315a/316

Tel.: +49 30 21 240-145

E-pošta: beratung-eu@dgb.de

Jezici: poljski, rumunjski, engleski, ruski, francuski, španjolski

www.postedwork.dgb.de

Beratungsstelle Faire Mobilität Berlin

Savjetovište Pravedna mobilnost Berlin

DGB-Haus, Keithstraße 1-3, 10787 Berlin

3. kat, soba 308/309

Tel.: +49 30 21 01 64 37 und +49 30 - 21 23 29 96

Jezici: njemački, poljski, makedonski, bugarski, hrvatski, srpski, engleski

E-pošta: berlin@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Beratungsstelle für Migranten und Migrantinnen

Savjetovalište za migrante

Keithstr. 1-3, 10787 Berlin

Tel.: +49 30 403 992 56 (turski, kurdski)
+49 30 367 279 75 (poljski, ruski, engleski)
+49 30 365 09 808 (grčki, francuski, engleski)
+49 30 364 36 898 (arapski, francuski, engleski)

www.berlin.arbeitundleben.de/migrantenberatung

KOK – Bundesweiter Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V.

Savezni koordinacijski krug protiv trgovine ljudima

KOK je savez raznih savjetovališta

Kurfürstenstr. 33, 10785 Berlin

Tel.: +49 30 26 39 11 76

E-pošta: info@kok-buero.de

www.kok-gegen-menschenhandel.de

ver.di AK undokumentierte Arbeit

ver.di Radna grupa za nedokumentirani rad

Savjetovalište Berlin-Brandenburg

Keithstr. 1-3, 10787 Berlin

Tel.: +49 157 87 67 41 71

Jezici: njemački, engleski

Braunschweig

Beratungsstelle für mobile Beschäftigte

Savjetovalište za mobilne radnike

Rad i život Niedersachsen

Gewerkschaftshaus Braunschweig,

Wilhelmstraße 5, 38100 Braunschweig

Tel.: +49 531 60 18 79 00

E-pošta: braunschweig@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Jezici: njemački, poljski, španjolski, engleski

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Bremen

Beratungsstelle Antidiskriminierung in der Arbeitswelt Savjetovalište Borba protiv diskriminacije u svijetu rada

DGB-Haus Bremen, 4. kat

Bahnhofplatz 22-28, 28195 Bremen

Tel.: +49 421 69628640, +49 421 9608914, +49 421 9608919

E-pošta: info@ada-bremen.de

Jezici: njemački, engleski, francuski, turski

Na upit i drugi jezici.

www.ada-bremen.de

Dortmund

Beratungsstelle Faire Mobilität Dortmund Savjetovalište Pravedna mobilnost Dortmund

ver.di Haus, Königswall 36, 44137 Dortmund

Tel.: +49 231 54 50 79 82

Jezici: mađarski, njemački, bugarski, rumunjski, engleski

E-pošta: dortmund@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Beratungsstelle für Beschäftigte aus Osteuropa Savjetovalište za radnike iz istočne Europe

Rad i život Nordrhein-Westfalen

ver.di Haus, Königswall 36, 44137 Dortmund

Tel.: +49 321 54 50 79 86

E-pošta: zidaru@aunrw.de

Jezici: njemački, rumunjski

Dortmunder Mitternachtsmission e.V.

Savjetovalište za prostitutke, bivše prostitutke i žrtve trgovine ljudima

Dudenstraße 2-4, 44135 Dortmund

Tel.: +49 231 14 44 91

E-pošta: mitternachtsmission@gmx.de

d1a.de/mitternachtsmission

Düsseldorf

Beratungsstelle für Beschäftigte aus Osteuropa Savjetovalište za radnike iz istočne Europe

Rad i život Nordrhein-Westfalen

Friedrich-Ebert-Straße 34, 40210 Düsseldorf

Tel.: +49 211 938 00 51
E-pošta: guia@aulnrw.de
Jezici: njemački, rumunjski

Frankfurt/Main

Beratungsstelle Faire Mobilität Frankfurt/Main
Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V.
Savjetovalište Pravedna mobilnost Frankfurt/Main
Europska udruga za pitanja mobilnih radnika

DGB Haus 2, 2. kat

Wilhelm-Leuschner-Straße 69-77, 60329 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 27 29 75 -66, -67, -68

Jezici: njemački, poljski, bugarski, rumunjski, engleski, španjolski, francuski

E-pošta: frankfurt@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

MigrAr – Gewerkschaftliche Anlaufstelle für Menschen ohne gesicherten Aufenthalt Frankfurt
Sindikalno prihvatišče za osebe bez osiguranog boravka Frankfurt

Wilhelm-Leuschner-Str. 69-77, 60329 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 25 69 25 69

E-pošta: kontakt@migrar-ffm.de

Jezici: njemački

www.migrar-ffm.de

Hamburg

Arbeit und Leben – Servicestelle Arbeitnehmerfreizügigkeit
Rad i život – Korisnička služba Sloboda kretanja radnika

Besenbinderhof 60, 20097 Hamburg

Poželjno je prethodno dogovaranje termina putem online obrasca.

Tel.: + 49 40 28 40 16-83 (njemački, poljski, engleski)

+ 49 40 28 40 16-79 (njemački, rumunjski)

+ 49 40 28 40 16 76 (njemački, bugarski, engleski)

+ 49 40 28 40 16 80 (njemački, španjolski, engleski)

www.hamburg.arbeitundleben.de

MigrAr – Gewerkschaftliche Anlaufstelle für Menschen ohne gesicherten Aufenthalt Hamburg
Sindikalno prihvatišče za osebe bez osiguranog boravka Hamburg

Besenbinderhof 60, 20097 Hamburg

6. kat, soba 637

Tel.: +49 40 28 58 31 61

E-pošta: emilija.mitrovic@verdi.de

Jezici: njemački

www.vernetzung-migration-hamburg.de

Hannover

Beratungsstelle für mobile Beschäftigte
Savjetovališče za mobilne radnike

Rad i život Niedersachsen

Arndtstr. 20, 30167 Hannover

Tel.: +49 511 98 192 40/-41

E-pošta: hannover@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Jezici: njemački, engleski, poljski, ruski, bjeloruski, ukrajinski

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Kiel

Beratungsstelle Faire Mobilität Nord
Savjetovališče Pravedna mobilnost Sjever

Savjetovališče za područje Hamburg, Schleswig-Holstein, Mecklenburg-Vorpommern

Gewerkschaftshaus, Arbeit und Leben Schleswig-Holstein e.V.,

6. kat, Legienstraße 22, 24103 Kiel

Tel.: +49 431 - 51 951 667

E-pošta: nord@faire-mobilitaet.de

Jezici: njemački, poljski, rumunjski, engleski

www.faire-mobilitaet.de

Mainz

Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V.

Europska udruga za pitanja mobilnih radnika

Kaiserstraße 26, 55116 Mainz

Tel.: +49 151 65 515 076 , +49 176 631 266 38

E-pošta: maria.dimcheva@igbau.de,

ileana.pfingstgraef-borsos@igbau.de

Jezici: njemački, bugarski, mađarski, rumunjski, engleski

München

Beratungsstelle Faire Mobilität München

Savjetovalište Pravedna mobilnost München

DGB Bayern, Haus C 5.15,

Schwanthalerstraße 64, 80336 München

Tel.: +49 89 51 39 90 18 ili +49 89 51 24 27 72

Sprachen: Jezici: njemački, bugarski, ruski

E-pošta: muenchen@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Infozentrum Migration und Arbeit der AWO München

Informativni centar migracija i rad AWO München

Sonnenstraße 12, 2. stubište, 1. kat, 80336 München

Tel.: +49 89 51 39 99-29/-32

Jezici: turski, rumunjski, bugarski (po dogovoru poljski)

www.awo-muenchen.de

Oldenburg

Beratungsstelle Faire Mobilität Oldenburg

Savjetovalište Pravedna mobilnost Oldenburg

Klävemannstraße 1, 26122 Oldenburg

Tel.: (+49) 0441 - 924 90 – 12

(+49) 0441 - 924 90 – 19

E-pošta: oldenburg@faire-mobilitaet.de

Jezici: njemački, poljski, rumunjski, engleski

www.faire-mobilitaet.de

Beratungsstellen für mobile Beschäftigte

Savjetovalište za mobilne radnike

Rad i život Niedersachsen

Klävemannstraße 1, 26122 Oldenburg

Tel.: +49 441 92 490- 13/21

E-pošta: oldenburg@mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Jezici: njemački, engleski, bugarski, rumunjski

www.mobile-beschaefigte-niedersachsen.de

Stuttgart

Beratungsstelle Faire Mobilität Stuttgart

Savjetovalište Pravedna mobilnost Stuttgart

Gewerkschaftshaus

Willi-Bleicher-Straße 20, 70174 Stuttgart

Tel.: +49 711 12093-635 ili +49 711 12093-636

Jezici: njemački, poljski, češki, slovački

E-pošta: stuttgart@faire-mobilitaet.de

www.faire-mobilitaet.de

Betriebsseelsorge Stuttgart

Dušobrižništvo radnika Stuttgart

Nikolausstr. 17, 70190 Stuttgart

Tel.: +49 711 28 47 09 98

E-pošta: bs-S21@betriebsseelsorge.de ili peter.maile@drs.de

www.betriebsseelsorge.de

Fraueninformationszentrum FIZ

Informativni centar za žene FIZ

Savjetovalište o trgovini ženama i migraciji žena te

trgovini ljudima u svrhu radnog iskorištavanja

Urbanstraße 44, 70182 Stuttgart

Telefon: +49 711 23 941 24

E-pošta: fiz@vij-stuttgart.de

Jezici: njemački, rumunjski, engleski, francuski, španjolski,

portugalski, ruski, tajlandski. Na upit i drugi jezici.

Sindikati u Njemačkoj

Sindikati u Njemačkoj imaju urede u mnogim gradovima kojima se možete obratiti. U nastavku navodimo samo sindikalne centrale – tamo možete pitati tko je za vas zadužen.

DGB-Bundesvorstand

Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin

Tel.: +49 30 24060-0

www.dgb.de

IG Bauen-Agrar-Umwelt

Građenje-Poljoprivreda-Okoliš

Olof-Palme-Str. 19, 60439 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 95737-0

www.igbau.de

IG Bergbau, Chemie, Energie

Rudarstvo, Kemija, Energija

Königsworther Platz 6, 30167 Hannover

Tel.: +49 511 7631-0

www.igbce.de

EVG - Eisenbahn- und Verkehrsgewerkschaft

Željeznice i promet

Weilburger Str. 24, 60326 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 97 58 00-0

www.evg-online.org

Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft

Sindikat Odgoj i Znanost

Reifenberger Str. 21, 60489 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 78973-0

www.gew.de

IG Metall

Sindikat metalske industrije

Wilhelm-Leuschner-Straße 79, 60329 Frankfurt/Main

Tel.: +49 69 6693-0

www.igmetall.de

Gewerkschaft Nahrung-Genuss-Gaststätten

Sindikat Prehrana-Užitak-Ugostiteljstvo

Haubachstr. 76, 22765 Hamburg

Tel: +49 40 38013-0

www.ngg.net

Gewerkschaft der Polizei

Sindikat policije

Savezno predsjedništvo

Stromstraße 4, 10555 Berlin

Tel.: +49 30 399921-0

www.gdp.de

ver.di - Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft

Udruženi sindikat za uslužne djelatnosti

Savezna uprava

Paula-Thiede-Ufer 10, 10179 Berlin

Tel.: +49 30 6956-0

www.verdi.de

Važne adrese u Hrvatskoj

Veleposlanstvo Savezne Republike Njemačke u Zagrebu

Ulica grada Vukovara 64
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel.: +385 (0) 1 6300 100
E-pošta: info@zagreb.diplo.de
www.zagreb.diplo.de

Europski portal o profesionalnoj mobilnosti – EURES Hrvatski zavod za zapošljavanje

Tel. +385 (0) 1 4699 959
E-pošta: eures_hr@hzz.hr
Lokalna predstavništva EURES-a postoje u Varaždinu, Rijeci,
Osijeku i Splitu. Pregled potražite na: www.hzz.hr > EURES >
EURES kontakti u Hrvatskoj

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Info telefon: +385 (0) 1 6444 000
E-pošta: eukoordinacija@hzz.hr
www.hzz.hr

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 4595-500
www.mirovinsko.hr

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Margaretska 3, 10000 Zagreb
Besplatni telefon u Hrvatskoj: 0800 7979
www.hzzo.hr

Ministarstvo financija - Porezna uprava (Finanzamt)

Besplatni telefon u Hrvatskoj: 0800 1001
(npr. u slučaju pitanja o dvostrukom oporezivanju)
www.porezna-uprava.hr

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Inspektorat rada - Središnji ured

Petračićeva 4, 10 000 Zagreb

E-pošta: prijave.sredisnjiured@mrms.hr

Tel.: +385 (0) 1 3696 486

Lokalna predstavništva Inspektorata rada nalaze se u Varaždinu,

Rijeci, Osijeku i Splitu. Pregled potražite na:

www.mrms.hr/podnosenje-prijava-inspektoratu-rada

Savjetovališta i sindikalne ustanove u Hrvatskoj:

BRID – BAZA ZA RADNICKU INICIJATIVU I DEMOKRATIZACIJU

Trg kralja Petra Krešimira IV, br. 2, 10000 Zagreb

E-pošta: kontakt@brid.coop

www.brid.coop ili www.radnickaprava.org

CMS – Centar Za Mirovne Studije (Centre for Peace Studies)

Selska cesta 112a, 10000 Zagreb

Tel./Fax: +385 (0) 1 482 00 94

Mob: +385 (0) 91 3300181

E-pošta: cms@cms.hr

www.cms.hr

Friedrich-Ebert-Stiftung

Praška 8, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 48 07 97-0

E-pošta: max.braendle@fes.hr

www.fes.hr

Hrvatski crveni križ

Služba za zaštitu migranata

Sanja Pupačić (voditeljica službe)

Tel.: +385 (0) 1 4655 814 / 126

E-pošta: sanja.pupacic@hck.hr

Institut za migracije i narodnost (Institute for Migration and Ethnic Studies)

Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 6111 563, 6111 586

E-pošta: imin@imin.hr

www.imin.hr

**Migracijski informacijski centar
Hrvatski zavod za zapošljavanje
Područna služba Zagreb, MIC**

Ulica kralja Zvonimira 15, 10 000 Zagreb

Informacije se pružaju od ponedjeljka do petka:

8.00 - 15.00

Tel: +385 (0) 1 4699 959

E-pošta: mic@hzz.hr

www.migrantservicecentres.org

Sindikati u Hrvatskoj:

Hrvatska udruga radničkih sindikata

Trg Petra Krešimira IV, br. 2

Prostorije: Gajeva 10 (ulaz iz Tesline), 10000 Zagreb

Tel: +385 (0) 1 4655 622

E-pošta: hurs@hurs.eu

www.hurs.eu

Ostali uredi u županijama: Osijek, Knin, Ogulin, Pula, Rijeka, Sisak,
Slavonski Brod, Šibenik, Split, Vinkovci, Zagreb

Matica hrvatskih sindikata

(Association of Croatian Trade Unions)

Trg maršala Tita 4, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 4882 335

E-pošta: tajnistvo@matica-sindikata.hr

www.matica-sindikata.hr

Nezavisni hrvatski sindikati

Trg Francuske Republike 9/V

10 000 Zagreb

tel: +385 (0) 1 3908 620

fax: +385 (0) 1 3908 621

E-pošta: nhs@nhs.hr

www.nhs.hr

Ostali uredi u županijama: Split, Rijeka, Osijek

Novi sindikat

Park stara Trešnjevka 2, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 3024 -191, 244

E-pošta: ns@novisindikat.hr

www.novisindikat.hr

SSSH – Savez samostalnih sindikata Hrvatske

Trg kralja Petra Krešimira IV, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 - 46 55 013, -46 55 616

E-pošta: sssh@sssh.hr

Ostali uredi u županijama: *Osijek, Slavonski Brod, Varaždin, Rijeka, Pula, Sisak, Bjelovar, Split, Zadar, Dubrovnik, Karlovac, Šibenik, Zabok, Međimurska županija*

Smjernice za osobe iz Hrvatske koje žele raditi i živjeti u Njemačkoj. Brošura sadrži informacije koje vam trebaju pomoći da u Njemačkoj pronađete radno mjesto u skladu sa zakonom, po pravednim uvjetima rada i da ne dospijete u situaciju u kojoj ćete biti izrabljivati.

Uz potporu:

